

Nitrifikationshæmmer til handelsgødning

Kristian F. Nielsen

15-11-2022

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Ammonium

vs.

nitrat

- Ammonium – NH_4^+
- Normalt lav koncentration i jorden
- Aktiv transport ind i roden
- Planten udskiller H^+
- pH falder omkring roden
- Ved nitrifikation falder pH ved gødning
- Indbygges let i proteiner – energieffektivt
- Langsamt optag i landbrugsafgrøder
- Kan midlertidigt bindes til lerminerale
- Lav mobilitet i jorden
- Kan ved højt pH fordampe som NH_3

- Nitrat – NO_3^-
- Relativt stor andel i jorden (relativt til NH_4^+)
- Optages passivt med vandstrømmen
- Skal omdannes før indbygning i protein
- Energitungt – kræver lys
- Hurtigt optag
- Høj mobilitet i jorden
- Nitrat kan luksusoptages
 - Ved lav lysintensitet

Landsforsøg med nitrifikationshæmmer

Led 1	Ammoniumandel / Gødningstype	Medio marts	Medio april	15.maj	Nitrifikations- hæmmer*		
		St. 20	St. 25	St. 37			
5	NS 27-4 50%	50	100	50			
8	NS 26-14 75%	50	100	50			
9	NS 21-24 100%	50	100	50			
10	NS 27-4 50%	50	100	50		x	
11	NS 26-14 75%	50	100	50		x	
12	NS 21-24 100%	50	100	50		x	

*DMPP (Vizura, BASF)

Effekter af nitrifikationshæmmer

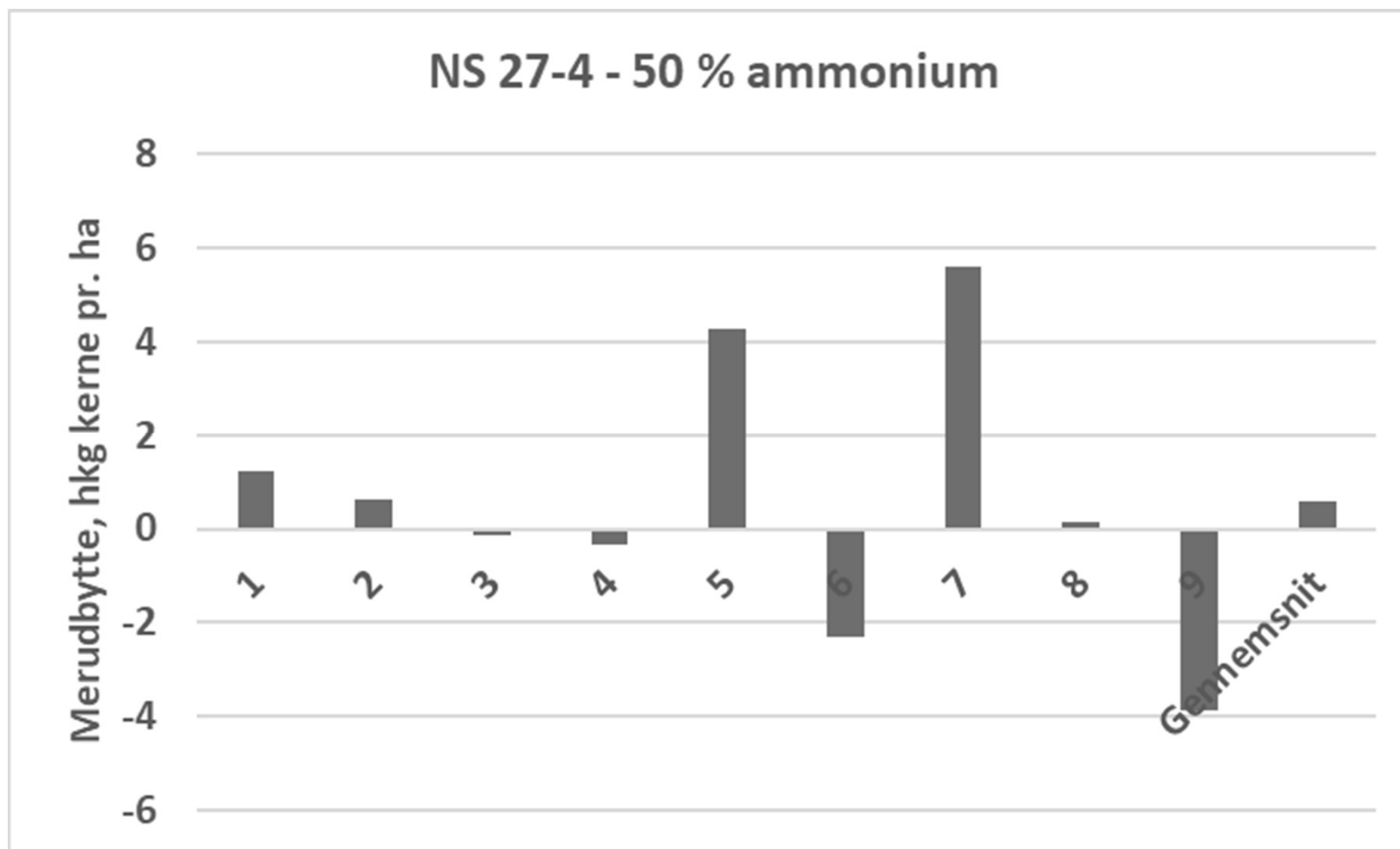
Vinterhvede	Ammonium- andel, %	Nitrifikations- hæmmer	Kvælstof i biomasse i st. 37, kg N pr.	Pct. råprotein i kernetørst of	Udbytte kg N i kerne pr. ha	Udbytte hkg kerne pr. ha
<i>2022. 9 forsøg</i>						
5. NS 27-4	50		79	9,8	154 c	107,0 abc
8. NS 26-14	75		77	9,9	157 bc	107,1 abc
9. NS 21-24	100		76	9,9	153 c	105,4 bc
10. NS 27-4	50	x	81	9,8	156 bc	107,2 abc
11. NS 26-14	75	x	79	9,8	156 bc	107,6 ab
12. NS 21-24	100	x	75	9,6	147 d	104,4 c
<i>LSD</i>					3	1,8

Gødning tildelt ad tre gange, 50-100-50

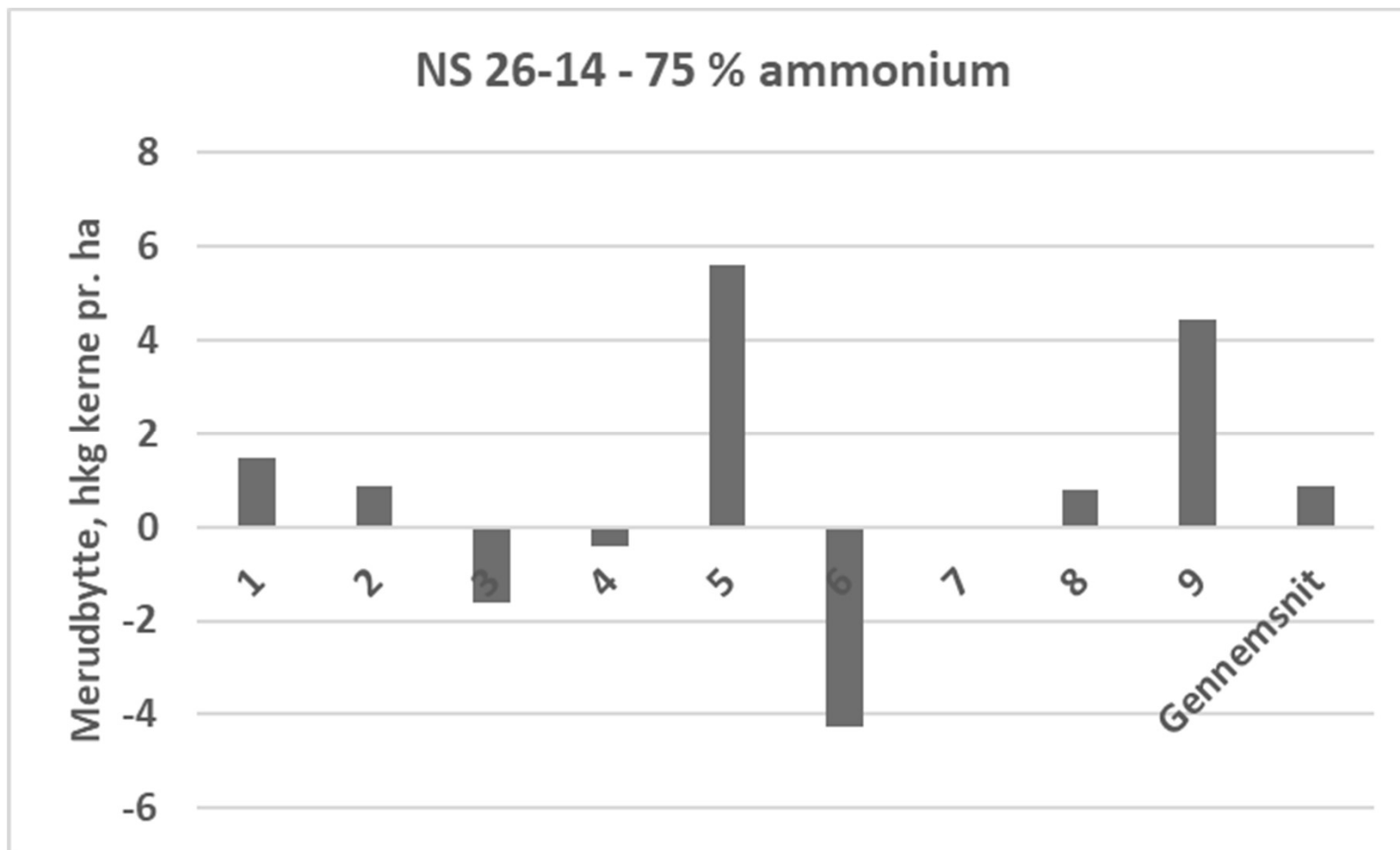
Nitrifikationshæmmer = DMPP

N i biomasse i st. 37 er målt med Yara N-Sensor

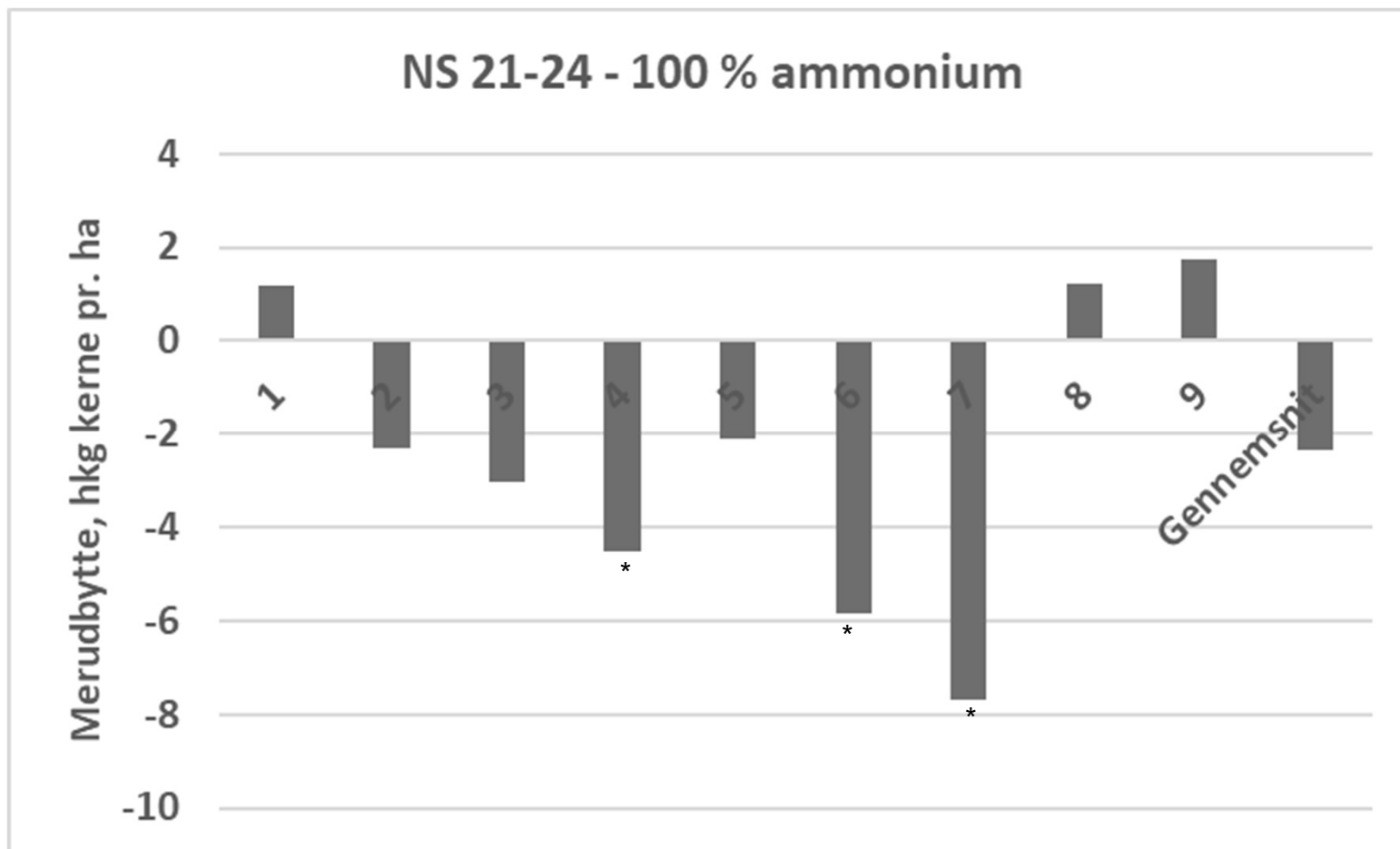
Effekt af nitrifikationshæmmer

Effekt af nitrifikationshæmmer

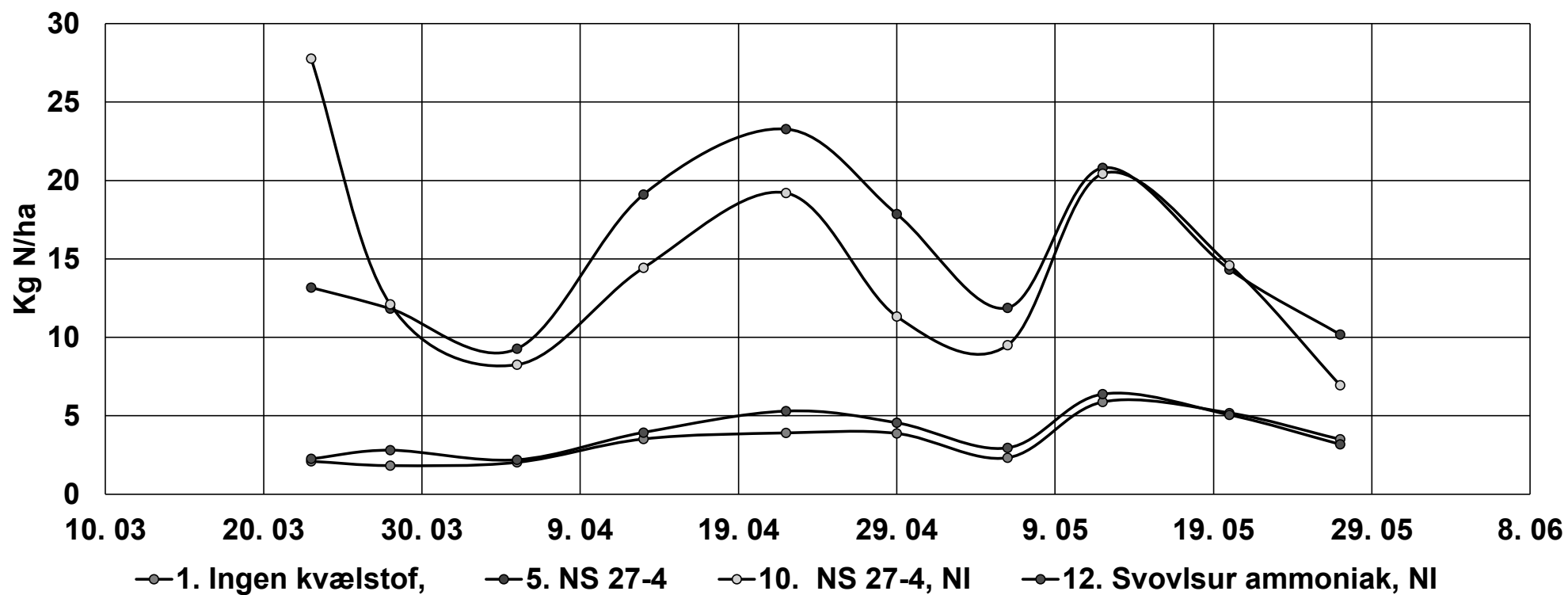
Effekt af nitrifikationshæmmer

* Signifikant effekt

Lattergasforsøg, N-min-analyser

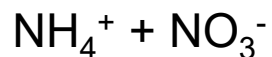
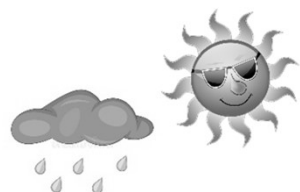
Nitrat 0-25 cm

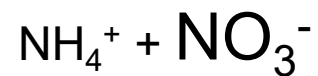
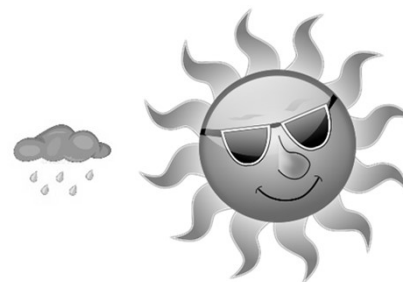
Kvælstoftyper – optimering i foråret – (vinterhvede)

- Våd jord
- Kold jord
- Lav lysindstråling
- Små planter
- Lavt behov

- Fugtig jord – kan blive tørt
- Lun jord
- Høj lysindstråling
- Hurtig vækst
- Stort behov

- Risiko for udtørring
- Lun jord
- Høj lysindstråling
- Lange dage
- Hurtig vækst
- Restbehov

Tidligt forår/1. tildeling

Forår/2. tildeling

Begyndende strækingsvækst
Inden 1. maj

Sent forår/3. tildeling

Midt i strækingsvæksten
Medio/ultimo maj

Tilgængelige gødninger

- Gødninger med nitrifikationshæmmer
 - Svovlsur ammoniak – NS 21-24
 - NS 26-14 (ammoniumsulfatnitrat)
 - Ammoniumbaserede NPK-gødninger – fx ENTEC
- De meste brugte gødninger kan ikke fås med hæmmer
 - Calciumammoniumnitrat = NS 27-4, NS 27-5, kalkamonsalpeter
 - Hæmmeren nedbrydes på gødningen
- Øget ammoniumandel generelt vil kræve ret store ændringer
 - Urea, flydende ammoniak, DAP